

ΠΑΘΗΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΩΝ ΚΑΙ ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Στην α.ε. τα ρήματα στη μέση και παθητική διάθεση έχουν τις ίδιες καταλήξεις.

Εξαιρέση αποτελούν ο μέλλοντας και ο αόριστος, που σχηματίζουν διαφορετικούς τύπους στην παθητική διάθεση· μάλιστα μερικά ρήματα σχηματίζουν δύο ζεύγη παθητικών χρόνων, τους πρώτους και τους δεύτερους παθητικούς χρόνους.

1. Α΄ παθητικός μέλλοντας

θέμα ρήματος + πρόσφυμα -θη- + καταλήξεις μέλλοντα

οριστική	ευκτική	μετοχή	απαρέμφατο
λυ-θή-σομαι λυ-θή-ση λυ-θή-σεται λυ-θησόμεθα λυ-θή-σεσθε λυ-θή-σονται	λυ-θη-σοίμην λυ-θή-σοιο λυ-θή-σοιτο λυ-θη-σοίμεθα λυ-θή-σοισθε λυ-θή-σoinτο	λυ-θη-σόμενος λυ-θη-σομένη λυ-θη-σόμενον	λυ-θή-σεσθαι

2. Α΄ παθητικός αόριστος

αύξηση + θέμα ρήματος + πρόσφυμα -θη- + καταλήξεις

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική
έ-σώ-θη-ν έ-σώ-θη-ς έ-σώ-θη έ-σώ-θη-μεν έ-σώ-θη-τε έ-σώ-θη-σαν	σωθ-ῶ σωθ-ῆς σωθ-ῆ σωθ-ῶμεν σωθ-ῆτε σωθ-ῶσι	σωθ-εῖην σωθ-εῖης σωθ-εῖη σωθ-εῖημεν, σωθ-εῖμεν σωθ-εῖητε, σωθ-εῖτε σωθ-εῖησαν, σωθ-εῖεν	— σώ-θη-τι σω-θή-τω — σώ-θη-τε σω-θέ-ντων, σω-θή-τωσαν

απαρέμφατο: σω-θηῖ-ναι

μετοχή: σω-θείς, σω-θείσα, σω-θέν

Παρατηρήσεις

- Τα **αφωνόληκτα** ρήματα ακολουθούν τους ίδιους κανόνες σχηματισμού και την ίδια κλίση στον παθητικό μέλλοντα και αόριστο, αλλά μεταβάλλουν τον χαρακτήρα τους μπροστά από το **-θη-** του χρονικού προσφύματος **-θη-/ -θε-**, όπως φαίνεται παρακάτω:

π,β, (πτ) → φ

κ, γ, (ττ, σσ) → χ

τ, δ, θ, (ζ) → σ

π.χ.

λείπομαι → (θ. λειπ-) λειφθήσομαι, ἐλείφθην

λαμβάνομαι → (θ. λαβ-) ἐλήφθην

κηρύττομαι → (θ. κηρυκ-) κηρυχθήσομαι, ἐκηρύχθην

πείθομαι → (θ. πειθ-) πεισθήσομαι, ἐπείσθην

- Μερικά ρήματα σχηματίζουν τον παθητικό μέλλοντα και αόριστο α΄ με την προσθήκη ενός **-σ-** πριν από το πρόσφυμα **-θη-**, παρόλο που δεν είναι οδοντικόληκτα, π.χ. *ἀκούομαι* → *ἀκουσθήσομαι*, *ἠκούσθην*.

3. Β' παθητικός μέλλοντας και αόριστος

Μερικά ρήματα σχηματίζουν τον παθητικό μέλλοντα και αόριστο με την προσθήκη μετά το θέμα του προσφύματος **-η/-ε-** αντί για **-θη/-θε-**, π.χ. *γραφ-ή-σμαι, έγγραφ-η-ν*. Έτσι σχηματίζονται ο **β' παθητικός μέλλοντας** και ο **β' παθητικός αόριστος**. Ο παθητικός μέλλοντας και αόριστος β' κλίνονται όπως και οι αντίστοιχοι πρώτοι παθητικοί χρόνοι με τη μόνη διαφορά ότι το β' ενικό προστακτικής έχει κατάληξη **-θι** (αντί για **-τι**), π.χ. *γράφη-θι*.

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική	απαρέμφατο
έ-γράφ-η-ν	γραφ-ῶ	γραφ-εῖην	-	γραφ-ῆναι
έ-γράφ-η-ς	γραφ-ῆς	γραφείης	γράφ-η-θι	μετοχή γραφεῖς γραφεῖσα γραφέν
έ-γραφ-η	γραφ-ῆ	γραφείη	γραφήτω	
έ-γράφ-η-μεν	γραφ-ῶμεν	γραφείημεν/γραφεῖμεν	-	
έ-γράφ-η-τε	γραφ-ῆτε	γραφείητε/γραφεῖτε	γράφητε	
έ-γράφ-η-σαν	γραφ-ῶσι	γραφείησαν/γραφεῖεν	γραφέντων/γραφήτωσαν	

ΑΣΚΗΣΗ

Να κλιθούν οι παθητικοί μέλλοντες και αόριστοι (α' και β').

παθητικός μέλλοντας α' (έχει -θ)

οριστική	ευκτική	μετοχή	απαρέμφατο
συλλεχθήσμαι			

παθητικός μέλλοντας β' (δεν έχει -θ)

οριστική	ευκτική	μετοχή	απαρέμφατο
συλλεγήσμαι			

παθητικός αόριστος α' (έχει -θ)

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική	απαρέμφατο
συνελέχθην	συλλεχθῶ			
				μετοχή

παθητικός αόριστος β' (δεν έχει -θ)

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική	απαρέμφατο
συνελέγην	συλλεγῶ			
				μετοχή